

PODSTAWOWE POJĘCIA W EPIDEMIOLOGII

Epidemiologia - jest to dział medycyny, zajmujący się przyczynami i prawami powstawania oraz szerzenia się wszystkich chorób, w tym zakaźnych i pasożytniczych w populacji ludzkiej.

Endemia – występowanie zachorowań na daną chorobę wśród ludności na określonym terenie w liczbie utrzymującej się przez wiele lat na podobnym poziomie.

Pandemia – epidemia szybko rozprzestrzeniających się chorób zakaźnych, obejmujących swoim zasięgiem kilka państw, jeden z kontynentów lub cały świat.

Dochodzenie epidemiologiczne –

wykrywanie przyczyn, źródeł i mechanizmów szerzenia się choroby.

Nadzór epidemiologiczny – obserwacja osoby zakażonej lub podejrzanej o zakażenie bez ograniczenia jej swobody przemieszczenia się.

Wykonywanie badań

sanitarno-epidemiologicznych u tej osoby w celu wykrycia biologicznych czynników chorobotwórczych (bakterie, wirusy, pasożyty, grzyby i inne) lub potwierdzenie rozpoznania choroby zakaźnej. Nadzór epidemiologiczny to również gromadzenie, analizowanie, opracowywanie danych dotyczących występowania chorób

Izolacja – odosobnienie osoby lub grupy osób chorych na chorobę zakaźną albo osoby lub grupy osób podejrzanych o chorobę zakaźną, w celu uniemożliwienia przeniesienia biologicznego czynnika chorobotwórczego na inne osoby.

Kwarantanna – odosobnienie osoby zdrowej, która była narażona na zakażenie, w celu zapobieżenia szerzenia się chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych np. ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne i inne.

Nosiciel – nie wykazuje widocznych objawów choroby zakaźnej, w którego organizmie bytują biologiczne czynniki chorobotwórcze i mogą być wydalane np. z kałem, moczem czy plwociną. Nosiciel jest potencjalnym źródłem zakażenia dla otoczenia.

Wrota zakażenia – jest to miejsce wniknięcia drobnoustroju do organizmu człowieka. Mogą to być wszystkie otwory naturalne ciała ludzkiego lub uszkodzona skóra.

Źródło zakażenia – jest nim organizm ludzki lub zwierzęcy, a także środowisko wodne, roślinne i glebowe, z których biologiczny czynnik chorobotwórczy został przeniesiony na osoby wrażliwe.

Łańcuch epidemiczny – pod pojęciem tym rozumie się kolejne etapy przenoszenia się drobnoustrojów z jednego gospodarza na drugiego, tego samego lub innego gatunku.

Drogi szerzenia się zakażeń – inaczej drogi przenoszenia się biologicznych czynników chorobotwórczych. Są to kolejne etapy krążenia zarazka w populacji ludzi, zwierząt lub roślin. Wyróżnia się: drogi bezpośrednie – drogę łożyskową w czasie ciąży; drogę pochwową w czasie porodu; kontakty bezpośrednie (stosunki płciowe, pocałunki); ukąszenia, ukłucia i zadrapania przez zwierzęta; bezpośrednie kontakty z chorymi podczas badań i zabiegów lekarsko-pielęgniarskich,

Drogi pośrednie – to droga powietrzno-kropelkowa; droga pokarmowo-wodna; przedmioty codziennego użytku oraz gleba i owady.

Okres wylegania choroby – czas od wniknięcia do organizmu biologicznego czynnika chorobotwórczego do wystąpienia pierwszych objawów choroby.

Szczepienia ochronne – podanie szczepionki przeciw chorobie zakaźnej w celu sztucznego uodpornienia przeciwko tej chorobie.

Zakład opieki zdrowotnej

zamkniętej – szpital lub inny zakład opieki zdrowotnej przeznaczony dla osób, których stan zdrowia wymaga udzielania całodobowych świadczeń zdrowotnych.

Przychodnia – zakład opieki zdrowotnej otwartej (ambulatoryjnej) prowadzący działalność diagnostyczną i leczniczą zarówno w zakładzie jak i poza nim.

Dekontaminacja – proces niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych poprzez mycie, dezynfekcję i sterylizację.

Dezynfekcja – niszczenie form wegetatywnych drobnoustrojów za pomocą metod fizycznych, chemicznych lub biologicznych.

Sterylizacja – zniszczenie wszystkich drobnoustrojów oraz ich form przetrwalnikowych przez zastosowanie czynników fizycznych i chemicznych.

Zapadalność – liczba nowych zachorowań na określoną chorobę w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale czasu (wyrażona współczynnikiem).

Chorobowość – liczba chorych na określoną chorobę w stosunku do liczby ludności na określonym terenie, stwierdzona w określonym dniu lub określonym przedziale czasu.

Śmiertelność – liczba zgonów z powodu określonej choroby w stosunku do liczby chorych na tę chorobę.

Umieralność – liczba zgonów w stosunku do ogólnej liczby ludności na określonym terenie, stwierdzona w określonym przedziale czasu.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

JULIA REGUCKA